

GUERS

VAR SUJET UR FEMELEN MANET INTANVEZ

GANT PÈVAR BUGUEL.

Var ton: *Cantic ar Burde.*

Ni o supli tud devoi
 Dont da silaou a gaon
 Ur c'hantie truezus
 A doucho ho calon :
 A zo gred d'ar
 Demens a
 O gimiaai oc'h e mab
 Partiel d'ar brezel.

Qement a glèo ar vers-mà
 Hac a rèi reflexion,
 A zo crior evit un tigr
 Hac evit eul leon
 Ma ne al dont da ouela
 Pa entento e lenn,
 Oll dont da sonjal.
 Ne deo qet guir gristen.

Drindet santel, prosternet dirazoù d'an daoulin,
 Me ho ped da rèi sicour d'ho servicher indign ;
 Va speret a zo frajil, ha va s'izel
 Sclèrijen a c'houlennàn ouzoc'h, Drindet Santel.

Guerc'hez Vari, dèc'h en em adressàn ;
 Obtenit din ar memoar evit ellout rimàn.
 Pa gomprenàn ar sujet, a ra din scuill daelou,
 Me gred a vezo mantret oll qement a c'hlévo.

Cruelloc'h e zomp èru eguet an tirantet
Pere laqas d'ar maro ho Zalver beniguet ;
Ne zeus tam humanite etouez ar gristenien ;
E zit da velet ractal eus a ze ar breuven.

Me gomz ouz ur femelen euz a Escopti Dol,
A voa manet intañvez, e hano Anna Bol :
Pèvar eus a vugale a chom gant ar vreg-se ;
N'oa qet c'hoas achu'r pemp blas ar c'hossa eus anè.

E daou yaouanqa a voa n'o guele languissant ;
Sonjomp ebars er viser hac ebars an tourmant
E deveus bet ar vreg man gant e bugaligou,
Hep cavet nep tam sicour digant den eus ar vrò.

Qement tam meubl e voa a voerzas prontamant,
Evit allout rèi souten d'e fèvar innoçant ;
E zamouigou dillat prest goude a voerzas :
Treizus voa e ^{caz} ^{eu} ^{ers} en noas.

Breman var ^{ma} ^{plous} en eur c'horn eus an ti,
E renq monet ^{alos} e bugale hac hi.
E daou buguel languissant a zo èt gant Doue,
Hac hi chom paralitic qerqent var e guele.

He mab henna a lavar : me ya da zervichi,
Ha qement a c'hon-in vo vit ho Doulaji ;
Lavaret a ra d'e vreur : bez soigu diouz hor mam guèz ;
Hit da glasq dèi tamou bouet, ha n'ho po qet a vez.

E mab hena neus cavet eur gondition vad ;
Mes qement a c'honèe a laqe en dillat :
D'ar gloar ha d'ar vanite e zè en em livret,
Ne sonje qet en e vam var e guele chommet.

E mabic anter-hena a voa ganti chommet,
Hac a yè bemde endro da glasq dèi tamou bouet ;
Soigni rè e vam bemde, a goalc'hi e dillat
Ema eo güir melezour ar vugaligou vad.

E mab hena voa en oad da denna d'ar billet ;
Mes dre m'oa mab intañvez e zeo bet exantet ;
E vreur ar blavez goude, en deveus bet tennet,
D'accomplissa ar glac'bar an numero isel en deus bet.

Brêmâ e retorn d'ar guèr hac e galon mantret.
P'èru e qichen e vam calz daelou n'us scuillet :
Va mamic paour, emean, netra refot brêma ?
Me meus numero isel, hac e renq partia !

E vamic paour en consol gant comzou douç meurbet,
Va buguel qèz, emezi, n'em gonformi zo ret ;
Bezit propr ha den honest, grit ervat ho tever,
Ha me a bedo Doue d'am c'honsoli er guèr.

Lavarat a ra d'he vam da gaout va breur me ya
Vit e bedi ur veach qent eguet partia ;
Da rèi dèc'h un dra benac ur vechic an amzer,
D'ho soulagi, va mam baour, ebars en ho mizer.

P'èru e qichen e vreur, e lavaras deàn :
Me meus bet eur billet du, hac a ranc partiàn ;
Ho pedi ràn, va breur qès, da rèi un dra benac
Da zoulagi hor mam baour a zo qer mizerabl !

E vreur a respont deàn : na velet var va zro
D'interrompi ac'hanon gant da fili eo ;
Qentoc'h eguet da gredi, me c'hour bea ractal
Rentet amâ var ar plaç bouzar ha mud ha dall.

Accordet e voe deàn pez en doa goulennet,
Rentet ha dal ha bouzar, ar gomz en deus collet ;
Rentet e zeo maleürus bete fin e zeyou :
Demeus ur seurt accidant Doue d'hon preservo.

E vreur evel m'er güelas bars er stad-se rentet,
A zo retornet d'ar guèr hac e galon mantret ;
Lavarat a ra d'e vam, en eur scuilla daelou :
Va breur eo'r maleürussa a guement zo er vro.

Dal ma meus laret deàn rèi un dra benaqet,
Da zoulaji va mam baour, en esler e zeo èt ;
Goulennet, en deus bea bouzar ha dall ha mud ;
Bet en deveus e c'houlen ractal dirac an dud.

E vam a lavar deàn : na veles qen ! me bed
Doue a visericord da rèi did ar guélet,
Gouzout a rit, va buguel, Doue zo eun Tad mad ;
Hac a bardon ar pec'her demeus a galon vad.

Pa voa ar vam desolet d'e buguel o prezeg
Eur jandarm ebars an ti a zo bet antreet,
Da rèi deàn e vultin da bartial ractal,
emà zo bet dè o daou an divea glac'har.

Ar vam baour oll desolet a lavar d'e buguel :
Deus c'hoas etre va divrec'h ur vech gent vit mervel.
En em boqat a rejont an eil hac eguile ;
Ranna rèje ar galon a glèvje aneze.

Ar buguel-màn dezolet a lavar d'e vam guèz :
Bet òn e clasq dèc'h sicour ebars en amezeguez ;
A boan euz va zelaouet ha prizet va c'hlèvet :
Evelse, va mamic qèz, c'houi vo abandonnet !

E vam a lavar deàn : partiit, va buguel,
Ha va list en gloar Doue..., rèt e vezo mervel ;
Serrit an nòr var va c'hein ha cassit an alc'hoë,
En eur c'horn eus an em c'hefot goude ze.

Question e vo hremà dè d'en em separi,
Pitoyabl e vo clèvet ar c'hri a voa en ti.
Adieu dèc'h, va mamic paour, a lar ar buguel qèz,
Ranna a ra e galon pa voa e vont ermèz.

Alc'hoët en deus an nòr var e vam langeissant,
Mont a ra gant e alc'hoë d'an ilis prontamant :
Laqat eure aneàn var gornic an auter :
Aze meàn, m'en cavo, ma tistroàn d'ar guer.

Stoui ra var e zaoulin en ilis beniguet,
Goulen a ra ur mennat digant Salver ar bed :
Accordit din, va Doue, ma teuin da velet
Enterri va mamic paour pa vezo decedet.

Cetu-èn-ta partiet da vonet d'an arme ;
E vamic paour a varvas pemzec devez goude ;
Ar c'hleyer eus ar Barros a zon dezi glazou,
Hac e guntinu nòs de hep caout den var o zro.

Accordet e voe dean pez en doa goulennet.
Anter cant leo demeus ar guer ar c'hleyer neuz clèvet ;
Larat ra de gabiten : Va mamic baour zo maro,
Me glèo patant ar c'hleyer o son dezi glazout.

E gabiten a lavar : Eur miracl bras e ve
Clêvet cleyer ho parros anter cant lèo anè.
Larat ra de gabiten qemeret un tam fe ;
Ha c'houi glêvo aneze amàn qercoulz ha me.

E gabiten a lavar : Me o c'h léo coulz ha te ;
Me royo dit, va buguel, bremà da gonje
Ma zi d'ar guèr da velet enterri da vam guez
Rac gout a ràn da galon zo en tristediguez.

P'en devoa bet e gonje e vale nòs a de,
Eruout a ra er guèr hep na voe pell dale ;
Monet a ra d'an ilis, ma stou var e zaoulin
Da drugarecat Doue eus e c'hraçou divin.

Pa voe èchu e beden e qemer an ale'hoë ;
A dal ma tigor en nôr e sell ouz e guële,
Ma cav e vam baou maro, arni en em dolas,
Gant ar glac'har eu devoa e galon a rannas.

An nôr voa manet digor, tud a zo antreet,
Ma cavjont anè o daou var ar plous decedet ;
Monet a rejont ractal da gavet ar Person
Evitannonci deàn an desolation.

Ar Person ro lincelliou evit o liena,
Hac e ped ive an dud da zont d'o assista.
Enterret e voent neuze gant peb solennite,
Laqet o daou assambles ebars er memes be.

Güelet oc'h eus, va brendear, portret ur buguel mad,
Accordet e voe deàn gant Doue e vennad.
Heuillet en deveys bepret Gourc'hemennou Doue :
Qemerit èn evit sqüer, me ho ped bugale.

Composet gant Rene ar Bars, a Landreguer.

G U E R Z

*Composet a neve var sujet un evenamant èruet gant
eur C'hure Santel a Escopti Milan.*

Var ton : Santez Anna Palud.

Me ho ped, assistantet a bep seurt galite,
Deut da glêvet eur recit composet a neve,
Divar eur c'hopi gallec ebars en brezonnec,
Rac util eo disclèria ar pezh zo èruet.

En Escopti eus Milan, eo parros Belzoanne,
A zo eur C'hure santel, leun a humilite,
Truezus ha charitabl en endret ar beorien,
Hac a zo e oll danve evit dont d'o zouten.

El lec'h ma pos an arc'haer en devoa goneet,
Evit lemel eus anè na ziminuant get,
Ar pezh er gra chagrinet hac en nòs hac en de,
Pa ne elle gout penos ec'h erru qementse.

Er bloa tri ha daou-uguent, en eiz a vis c'hoevrer,
E rer an Ofiç divin dirag hor Mam santel
Ar Verc'hez, glòrius Vari ho güir advocades
Souten an oll bec'herien en peb rouantelez.

Goude ar venediction demeus ar sacramant
E zeus erruet un den en eur memes instant
D'e c'houlèn da vont gantàn da velet un den clàn
A gave a voa erru en e heur diveàn

Partiet int assambles gant an Autrou Doue,
Hac an traou evit noui ar paour affliget-se;
Dre voneur e recevas e oll Sacramanchou,
Hac eun anter-heur goude e souffre ar maro.

Charmet an Autrou Cure o velet ar boneur,
E chomas d'e assista qen a deu da vervel,
Da bedi Doue evitàn gant eur galon barfet
Ha bete fin e vue e deus en assistet.

Pa voe maro an den-mà e qemer guimiad,
Eu eur dont da zoueti deze oll nosvez vad
Da veilla ar c'horff maro pebini voa gaute,
Hac e commanças e hent en eur bedi Doue.

An domestic eus an ty a voa bet evitan.
P'er güelas o partial, en em offras dezàn
Da vonet d'e gundui betec e bresbital,
Hac e trugaregeas gant eur galon leal.

Nan, eme'n Autrou Cure, ne meus aon rac netra,
Pa è guir em eus douguet Redemptor ar bed-mà,
E teuyo d'em preservi deus an drouc sperejou ;
Rac credi a ràn e zeo mestr d'an oll buissançou.

Èt eur pennad ac'hane, troet en eur c'harden,
E clèvas aroc deàn eur voez terrupl o clem,
Hac o tonet d'e entent ec'h arrèt en e za
Da sellet en dro dezàn, mes na vela netra.

Poursu a ra e basiou evit tosta ountà,
Hac e remercas eun den eus an anciena,
Güen e vlèo hac e varo, qen a steredenne
E zaoulagad varnezàn aboue ma tostae.

En eur dont d'e vriata e c'houlennas outàn
Gant calz a humilite : petra glasquit amàn ?
Nav heur anter eo brêmà, èt an dud da gousqet,
Hac an amzer, va mignon, a zo cri ha caled.

Bet òn o c'houlen loja en eun nebeut plaçou,
Hep ma zòn anaveet gant hini ar mestrou,
Hac en defot a repu e renqan chom amà,
Qen a deui ar sclèrijen varnòn da bartia.

Deut ganèn, mar plich ganec'h, ème'n otro Cure,
Ra m'ho laco da repos ebars en eur guele,
Ha deus va c'hommidite a rèi dec'h da coania
Assambles ganèn ouz tol, hac eus ar pep guella.

Pa antreas en e di e ya da c'hoezan an tan.
Da doma'n den ancien, da c'hortos ozan coan,
Hac e lavar d'e vatez : Prepar dimp on coanio,
Ma cozefomp assambles evel camarado.

Pa voant ouz tol azeet e c'houleunas outàn
A betore brò e voa ha piou rêt aneàn,
Hac e respontas deàn e voa diouz Betleem,
Emmanuel e hano, hep ma elles compren.

C'hoas e c'houleennas outàn hac èn a voa qernez
Er vroyou a dremene dre ar rouantelez ;
Hac e respontas dezan partout voa'r memez tra,
Ne velàn nemet crimou an abominapla.

An tadou hac ar vamou o velàn meprizet
Dre oll gant ho bugale goude ma vent savet,
Hac e tennont varneze ar venjanç eus an êe.
Goal gollou ha dronc amzer hac ar mortalite.

Un nombr bras a vlavejou a voa en abondanç,
Hac amzer vad da zestum ; dre oll ar Brovidanç
A ro an Autrou-Doue da veva ar bec'herien,
D'ar re vo fidel deàn no blanco beviçen.

Ractal e tisparissas diouz an Autrou Cure,
Hac e chommas estonet o velet qementse ;
Hac evit e recompanç eus e chariteou,
E lar deàn qen a vo en joayou an ènvou.

Neuze e teu da gompren è voa hor Mestr divin
En deus parlantet outàn, hac e ya d'an daoulin
Da c'houlen pardon outàn eus a greis e galon,
Da c'hortos mont da velet hor Zalver var e dron.

An hini neus recitet ehars en brezonnee
Tout an explication a zo grèt en gallec,
A so a baros Plouguiel, Yan ar Guen e hano,
Ac e pried ouz en ren ez blas ha trègont zo.

HIN.